

Ruimtelijk kwaliteitsplan Emslandweg 6 Ommen

Erfttransformatie

Op weg naar 100% natuurinclusief ►

Locatie nieuwe woning

Te slopen schuren

Te slopen schuur

Te slopen schuur

Afbeelding 1. Vogelvlucht van het erf aan de Emslandweg.

Opdrachtgever:

Familie Grootens
Emslandweg 6
7731 RP Ommen

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 203144
Datum: 01 juli 2022
Projectleider: M. Elshof
Opgesteld: H. van Beek
Status: Definitief
Versie: 3

© 2022 Eelerwoude

Dit rapport is dubbelzijdig-liggend opgemaakt.

Emslandweg 6

Bungalowpark
De Linderbergh

Ommen bosch

Vlierbelten

Ommen

Afbeelding 2. Ligging Wittebeltsweg 5 in relatie tot de andere erven in de omgeving.

Afbeelding 3. De huidige entree van het erf is vrij gesloten en er is niet goed te zien dat er een fruitkwekerij aanwezig is.

Afbeelding 4. Op het erf is een winkel aanwezig die producten verkoopt van eigen oogst.

Inhoud

1	Aanleiding	7
1.1	Rood voor rood Emslandweg 6	7
1.2	Uitgangspunten	7
2	Analyse	11
2.1	Landschapsontwikkelingsplan	11
2.2	Historie	11
3	Ruimtelijk kwaliteitsplan	13
3.1	Nieuwe woning	13
3.2	Aansluiten op het bestaande erf	13
3.3	Landschappelijke inpassing	13
4	Beplantingsplan	16
4.1	Toelichting beplantingsplan	16
4.2	Gebiedseigen elementen	16
4.3	Ecologische meerwaarde	16
4.4	Sortiment voor gebiedseigen beeld	17
4.5	Plantenlijst	18
4.6	Beheer	19

Afbeelding 5. Plangebied met de te verwijderen schuren.

1. Aanleiding

De zoon van de eigenaar van de Emslandweg 6 in Ommen is voornemens om door middel van het Rood voor Rood beleid van de gemeente Ommen één nieuwe woning te realiseren op het erf. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken wordt er op het erf een vijftal schuren van in totaal 1438 m² aan landschapsontsierende bebouwing gesloopt (zie afbeeldingen 5, 6 & 8). De voormalige varkensstal wordt omgevormd naar een woning en berging/werkplaats. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken is een functiewijziging/herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk en een ruimtelijk kwaliteitsplan nodig. Op het erf blijft een kleinschalig fruitbedrijf actief. Dit ruimtelijk kwaliteitsplan laat de landschappelijke inpassing zien die noodzakelijk is voor het realiseren van dezerood voor rood ontwikkeling.

Afbeelding 6. De huidige schuur grenst direct aan de fruitboomgaard en wordt omgevormd tot woning, berging en werkplaats voor het huidige fruitbedrijf.

Afbeelding 7. Aan de westkant van het erf is een zandweg aanwezig. De rechter schuur is de locatie van de toekomstige nieuwe woning, de linker schuur wordt gesloopt.

Legenda

- Bestaande woning
- Te behouden bedrijfsruimte behorend bij de huidige woning
- Te behouden berging behorend bij de bestaande woning
- Nieuwe berging
- Nieuwe woning
- Te verwijderen schuren

1. Hobbyschuur oppervlakte

Lengte	breedte	Oppervlakte
10,4	6,25	65

Handhaven, nieuwe functie: Berging bestaande woning.

2. Zomerhuis dak oppervlakte:

Lengte	breedte	Oppervlakte
11	5,6	61,6

Wordt gesloopt.

3. Schapen schuur dak oppervlakte:

Lengte	breedte	Oppervlakte
10,1	5,55	56,055

Wordt gesloopt.

4. Tuinkasje:

Handhaven.

5. Kapschuur en werkplaats oppervlakte:

Lengte	breedte	Oppervlakte
15	8	120
3,25	3,5	11,375
Totaal:		131,375

Handhaven, nieuwe functie: Plek voor materieel, tuingeredschap en kleine werkplaats.

6. Stenen schuur oppervlakte:

Lengte	breedte	Oppervlakte
49,9	11,35	566,365

Blijft, nieuwe functie: wordt opgedeeld in 3 segmenten.

6a. Stenen schuur sigment 1 oppervlakte:

Lengte	breedte	Oppervlakte
17,88	11,35	202,985

Nieuwe functie: De nieuwe woning zal op deze plaats gerealiseerd worden.

6b. Stenen schuur sigment 2 oppervlakte:

Lengte	breedte	Oppervlakte
13,22	11,35	150

Blijft, nieuwe functie: Berging bij de nieuwe woning. Hier na komt de erf schijding. 31 meter vanaf de westkand van de schuur zit een draag muur. Deze wordt aangehouden als scheiding.

6c. Stenen schuur sigment 3 oppervlakte:

Lengte	breedte	Oppervlakte
8,8	11,35	213,38

Blijft, nieuwe functie: Kleinschalig bedrijfsmatig, Educatie en fruit verwerking, koeling, opslag kratten en sproei apparatuur.

7. Houten schuur dak oppervlakte:

Lengte	breedte	Oppervlakte
53,85	16,2	872,37

Wordt gesloopt.

8. Koelcel / gereedschap dak oppervlakte:

Lengte	breedte	Oppervlakte
7,15	6,9	49,335
5,3	3,5	18,55
Totaal		67,885

Wordt gesloopt.

9. Fietsen schuur dak oppervlakte:

Lengte	breedte	Oppervlakte
5,3	5,2	27,56

Wordt gesloopt.

10. Bestaande woning

Handhaven.

Afbeelding 8. Het plangebied.

Afbeelding 9. Vogelvlucht van het erf aan de Emslandweg.

1.2 Uitgangspunten

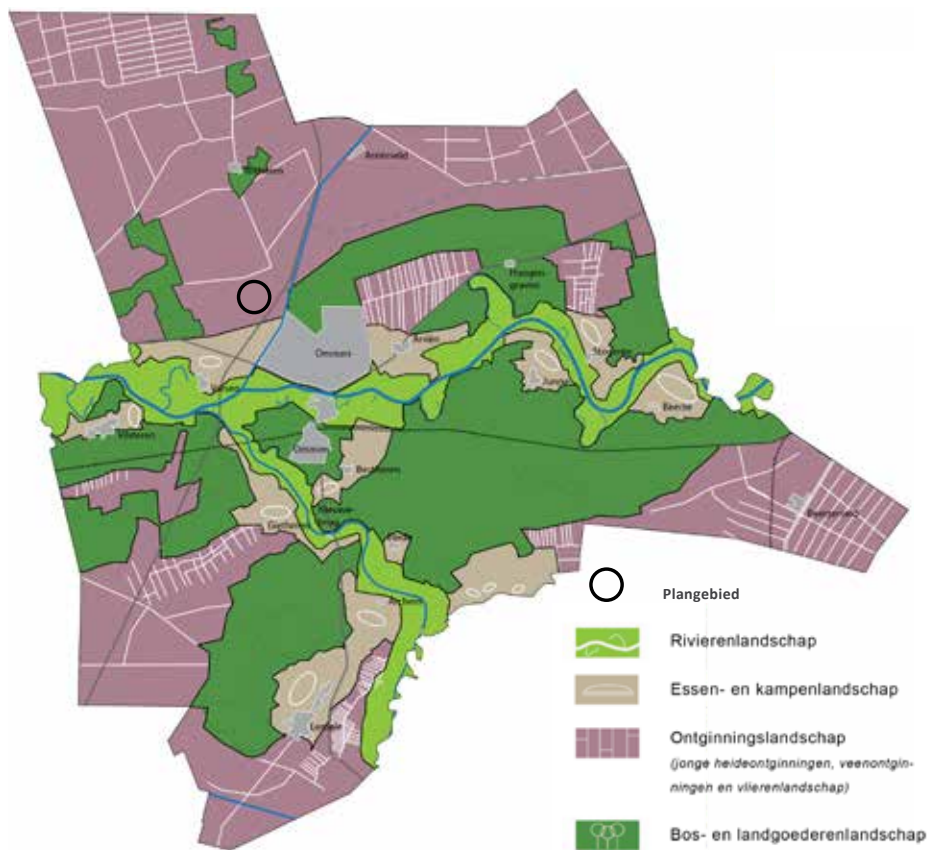
Vanuit het Rood voor Rood beleid zijn een aantal uitgangspunten die meegenomen moeten worden in de landschappelijke inpassing.

Te weten:

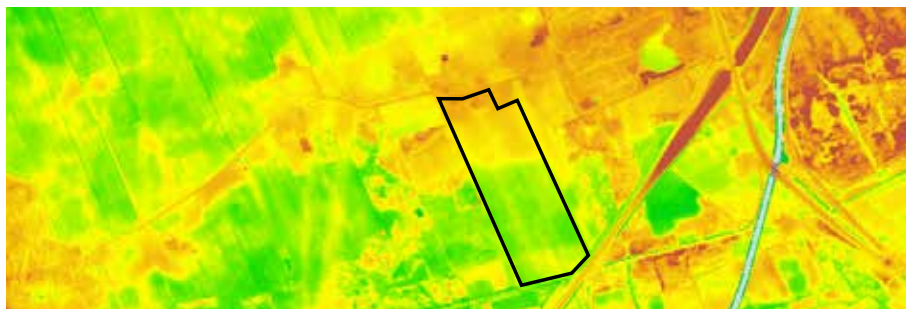
- Het westelijke deel van de huidige zuidelijke varkensstal wordt omgevormd tot woning, met daarnaast een berging. Het overige oostelijke deel van de varkensstal wordt omgebouwd tot werkplaats en ontvangstruimte voor bezoekers van het fruitbedrijf. De huidige kapschuur wordt gehandhaafd.
- Het erf wordt opgedeeld in twee kavels, waarbij de nieuwe woning visueel onderdeel uit blijft maken van het erf. Door de woning op te nemen in de bestaande varkensstal wordt de woning op een logische manier ingepast op het erf. De verdere inrichting van het erf sluit aan op de erfgedachte die gebruikelijk is in het buitengebied van Ommen.

- Het huidige oprit van het erf aan de Emslandweg wordt gehandhaafd. De ontsluiting van de nieuwe woning vindt plaats via de zandweg ten westen van het erf om de hoeveelheid opritten op de Emslandweg te beperken.

Totaal te slopen:		Totaal bijgebouwen	
Gebouw	Oppervlakte	Gebouw	Oppervlakte
2	61,6	1	65
3	56,055	5	131,375
7	872,37	6c	213,38
8	67,885	6b	150
9	27,56	Totaal:	559,755
6a	202,985		
6b	150		
Totaal:	1438,455		

Afbeelding 11. Landschapsontwikkelingsplan Ommen 2011.

Afbeelding 10. AHN plangebied.

Afbeelding 12. Geomorfologie plangebied.

Afbeelding 13. Bodem plangebied.

Afbeelding 14. Grondwatertrap plangebied.

- 1925 -

- 1950 -

- 2022 -

2. Analyse

2.1 Landschapsonwikkelingsplan

Ommen ligt op de rand van de stuwwal en het lagere Vechtdal. Het plangebied ligt in het ontginningslandschap (zie afbeelding 11). Dit is een relatief lager landschap ten noorden van de hogere stuwwal waarop Ommen ligt. De jonge heideontginningen zijn van oudsher woeste gronden die relatief laat zijn ontgonnen.

De jonge ontginningen kenmerken zich door hun (relatief) grotere schaal, rechte (beplante) wegen en een regelmatige verkaveling. Tevens kenmerkt zij zich door de verspreide bebouwing en lintbebouwing langs rechte wegen. Het plangebied ligt echter op een stuk heideontginningen dat deels nog op hogere zandkoppen van de stuwwal ligt en dat een verbinding vormt tussen twee hoger gelegen zandkoppen. Hierdoor heeft de Emslandweg een vrij organisch karakter en volgt het de natuurlijke hoogteverschillen in het landschap.

2.2 Historie

Tot begin van de 20e eeuw was hier sprake van woeste grond (onontgonnen gebied, hoog veen, verstoven heiden, voedselarme heidevelden en stukken bos) (zie historische kaarten hierboven). Restanten hiervan zijn de Vlierbelten en het Ommer bosch op de hogere zandrug. Deze zandrug loopt parallel aan het Vechtdal. Door de ontginning is de meeste heide verdwenen en is een rechte verkaveling ontstaan. Opvallend is de Emslandweg als ontginningsas die zich slingert over de hogere zandkoppen waaraan diverse boerderijen als lintbebouwing liggen. Zo ook het projectgebied. Het gebied heeft een overwegend functioneel, agrarisch karakter. Het karakter van de Emslandweg is kleinschalig, met veel bosjes, houtwallen, boomsingels en erfbeplanting. Er is dan ook nog vrij veel opgaand groen aanwezig aan de hogere zuidkant van de Emslandweg en het landschappelijke beeld sluit daardoor eigenlijk meer aan bij het bos- en landgoederenlandschap. Het landschap wordt grootschaliger en opener aan de noordkant van de weg, dat meer aansluit bij het ontginningslandschap.

Afbeelding 15. Landschappelijke inpassing Emslandweg 6.

3. Ruimtelijk kwaliteitsplan

3.1 Nieuwe woning

De druk op de huidige woningmarkt is enorm toegenomen de afgelopen jaren. Ook de gemeente Ommen merkt dat meer mensen zich gaan oriënteren op het oosten, zo ook binnen de gemeente. Hierdoor krijgt de jeugd binnen de gemeente Ommen het steeds moeilijke om een woning te vinden. De familie Grootens wil met deze ontwikkeling een woning creëren voor hun zoon. Zowel de bestaande woning als het bedrijf op het erf zal bewoond en beheerd blijven door de familie Grootens.

3.2 Aansluiten op het bestaande erf

Om de nieuwe woning in te passen op het erf en het agrarisch landschap, wordt de huidige varkensstal omgevormd tot nieuwe woning (max. 750 m³) met berging. Het overige deel van de varkensstal wordt omgevormd tot werkplaats en ontvangstruimte voor het fruitteeltbedrijf, dat nu nog in de te slopen oude varkensstal zit. De nieuwe woning krijgt een bijgebouw van 150 m². De overige te behouden bebouwing behoort bij de bestaande woning. Het bedrijf vervult ook een maatschappelijke en educatieve functie, waardoor deze ontvangstruimte noodzakelijk is. Ten behoeve van de landschappelijke inpassing is een compact erfprincipe het meest gewenst en passend. De bestaande gebouwen vormen gezamenlijk een compact ensemble rond het bestaande erf. Alle toekomstige functies worden nu dus in één volume gestopt, waardoor er een eenduidig en compact erf ontstaat. Het uitgangspunt voor de landschappelijke inpassing van het nieuwe erf zijn de reeds aanwezige elementen, zoals het behoud van de huidige locatie van de om te vormen varkensstal en de positie van het erf en bedrijfswoning. Ook het behoud van de ontsluiting van het erf aan de Emslandweg. Een oude ontsluiting aan de achterkant van het erf aan de zandweg ten westen van het erf kan als oprit dienen voor de nieuwe woning.

Het doel is het huidige erf bijpassende bestrating (aan het nieuwe erf) te geven. Zo ontstaat er een uniform beeld van een gezamenlijk erf, waaraan de huidige bedrijfswoning en de nieuwe woning komen te liggen.

Een hoogstam fruitboomgaard met bijzondere rassen op de plek van de te slopen varkensstal verbindt het nieuwe erf met het bestaande erf en zorgt voor een markante blikvanger vanaf de Emslandweg. Doordat een aantal schuren verwijderd wordt ontstaat meer zicht op het erf. Dit zorgt voor een grotere zichtbaarheid van het bedrijf vanaf de weg.

3.3 Landschappelijke inpassing

Ten noordwesten van het erf, langs de Emslandweg, wordt het nu kale bosje met veel scheef gewaaide grove dennen in de hoek van het erf, omgevormd tot een gemengd bos met inheemse onderbegroeiing. Dit zorgt voor een betere landschappelijke inpassing van het erf, meer biodiversiteit en geborgenheid op het erf. Het stukje verwilderde groen naast de oprit wordt opgeschoond van spontane onderbegroeiing. Hierdoor komt de rij eiken langs de Emslandweg weer vrij te staan, waardoor deze beter tot zijn recht komt en zo ontstaat er meer zicht op het erf en de nieuwe fruitboomgaard. Dit is de etalage van het kleinschalige bedrijf, waar het erf zicht opent naar de buitenwereld.

Twee oude meerstammige eiken op het erf komen weer vrij te staan, zodat ze een prominente plek op het erf krijgen. Een nieuwe hoogstam fruitboomgaard omrand met een haag, centraal op het erf, zorgt er voor dat de fruitteeltactiviteit ook vanaf de Emslandweg beleefbaar wordt. Door de aanplant van deze fruitgaard wordt het kleinschalige karakter dat van oudsher aanwezig was rond het erf hersteld. Een haag wordt aangeplant tussen de nieuwe erf van de nieuwe woning en het bestaande erf. Zowel de berm voor de nieuwe woning als het open gemaakte deel langs de Emslandweg wordt ingezaaid met een bloemrijk grasmengsel. Dit zorgt voor meer biodiversiteit en een kleurrijk beeld.

Afbeelding 16. Landschappelijke inpassing Emslandweg 6 in detail.

1

2

2

Onderbegroeiing bij solitaire eik verwijderen.

1

Bestaande bosje omvormen naar gemengd bos.

3

Bloemrijk mengsel bij entree voor kleurrijk beeld.

4

Referentie nieuwe woning met doorlopende kap en veranda.

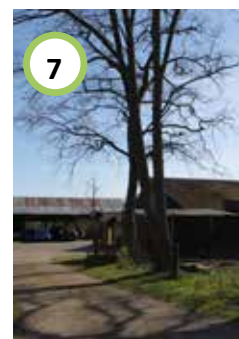
5

picknicktafel bij plukhaag.

6

Compacte erf opzet met gebakken klinkermateriaal voor authentieke uitstraling.

7

Behoud bestaande robinia's bij entree.

8

Parkeren in de boomgaard op grasbetontegels.

Afbeelding 17. Landschappelijke inpassing Emslandweg 6.

4. Beplantingsplan

4.1 Toelichting beplantingsplan

Met de landschappelijke inpassingen van de woning wordt ingezet op een compacte erf opzet. Door het herstellen en opwaarderen van het bestaande naaldbosje op de hoek van het erf, ontstaat er weer een robuust groen kader en een meer kleinschalig en geborgen erf. Ook de aanplant van de nieuwe fruitboomgaard zorgt voor meer samenhang op het erf en een inrichting dat past bij een historisch erf. Daarnaast draagt het bij aan het herstel van het kleinschalige, groene en agrarische karkater dat van oudsher aanwezig was langs de Emslandweg. De fruitteelt wordt zo zichtbaar vanaf de weg en van achter het erf naar de voorkant van het erf gehaald. De samenhang van zowel de nieuwe woning/erf als die van de bestaande woning en bedrijf wordt hierdoor tevens gewaarborgd. De boomgaard vormt hierin het schakelstuk op het erf en tevens het visitekaartje van het fruitbedrijf.

4.2 Gebiedseigen elementen

Door het bosrijke en reliëf rijke gebied met natte en droge omstandigheden langs het Vechtdal en de Sallandse Heuvelrug, heeft het gebied een grote verscheidenheid aan beplanting. Ommen bestond vroeger uit woeste gronden met bos en heidevelden. Toen men het gebied ging ontginnen werd er bos en houtsingels aangeplant voor het vast leggen van stuifzand en veekering en er ontstond een kleinschalig landschap met bosjes, hagen en houtsingels. Het gebied kende hierdoor een hoge biodiversiteit. Nog altijd is er veel opgaand groen te vinden rond de Emslandweg. Door bij te dragen aan het herstel van dit kleinschalige landschap met kleinschalige erven wordt zowel op ecologische als cultuurhistorische wijze een bijdrage geleverd aan het landschap.

4.3 Ecologische meerwaarde

Met de landschappelijke inpassingen van de woning wordt ingezet op een compacte erfopzet. Door het omvormen van het naaldbosje naar een gemengd bos met struiklaag, ontstaat er weer een robuust groen kader en een kleinschalig landschap, alsook een bos met een hogere ecologische waarde. Door de randen en entrees te extensiveren en in te zaaien met een bloemrijk mengsel en natuurlijk te beheren ontstaat er een ecologische meerwaarde op het erf.

Het aanplanten van een aantal solitaire bomen en de fruitboomgaard op het erf zorgt voor meer groen en een compact erf. Dit is goed voor de biodiversiteit van het gebied. Insecten zoals wilde bijen & vlinders, maar ook vogels en andere kleine zoogdieren hebben baat bij dit kleinschalige landschap en worden hierdoor aangetrokken.

Een besdragende haag bij de nieuwe woning zorgt voor meer geborgenheid rond het erf en biedt schuilplekken voor vogels. Door besdragende beplanting toe te passen in de haag, (liguster) draagt de haag bij aan de voedselvoorziening van vele vogelsoorten. De hoogstam fruitbomen leveren een bijzonder grote bijdrage aan de biodiversiteit. In de holtes van de bomen leven spechten, vleermuizen en soms zelfs steenuilen. De ruimtes worden door talrijke insecten zoals kevers en wilde bijen gebruikt om te schuilen. Vogels komen regelmatig foerageren. Vlinders komen af op het fruit en bijen zorgen voor de noodzakelijke bestuiving.

4.4 Sortiment voor gebiedseigen beeld

Het is voor de ecologische meerwaarde van belang dat het plantmateriaal inheems is. Bij de keuze voor het plantsortiment moet rekening worden gehouden met de bodem en waterhuishouding en de locatie zoals beschreven in dit plan (zie afbeeldingen bodemkaart en watertrapkaart). Op deze locatie hebben we te maken met een bodemtype Hn21 Veldpodzolgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand. Dit is een schrale zandgrond. De grondwaterstand is hier vrij laag en bedraagt hier GWT VII = H 80-140 L >120. Op basis hiervan kan de potentieel natuurlijke vegetatie worden bepaald van deze droge zandgrond.

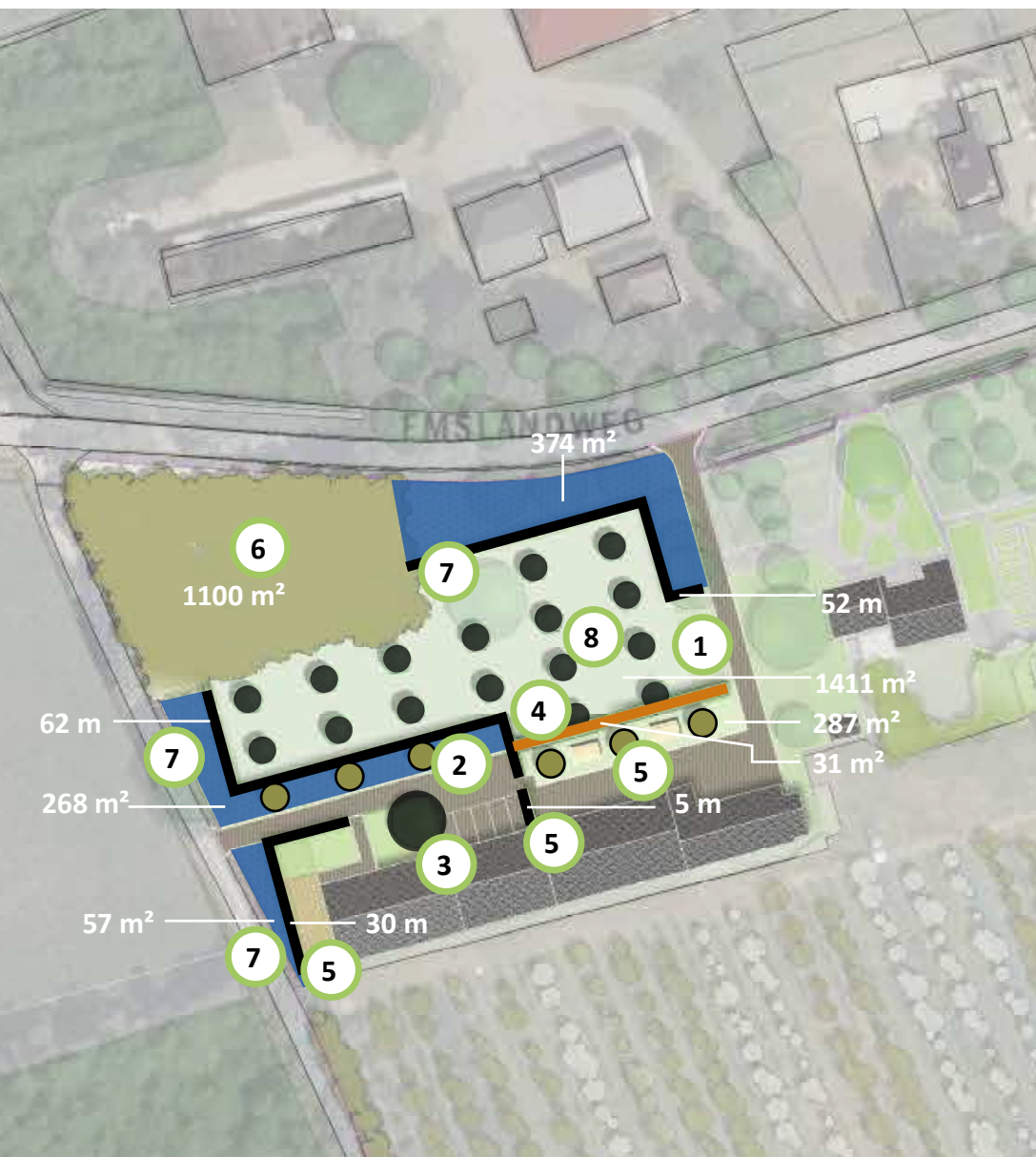
Dit is de combinatie van plantsoorten die zich van nature op de plek zal ontwikkelen als er niet wordt beheerd. Van oorsprong zijn dit alleen inheemse planten. Hieronder verstaan we soorten die binnen hun natuurlijke verspreidingsgebied voorkomen. Veel soorten hebben een groot verspreidingsgebied en een daarbij passend een grote genetische diversiteit waardoor de benaming inheems onvoldoende onderscheidend is. Daarom heeft het de voorkeur te kiezen voor autochtoon plantmateriaal. Hieronder verstaan we soorten die sinds de laatste ijstijd in Nederland op eigen kracht groeien, zonder directe invloed van de mens.

Autochtoon plantmateriaal heeft een aantal voordelen tov van uitheemse soorten.

- Ze zijn minder vatbaar voor ziekten en aantastingen.
 - Minder kans op verstoren van het ecosysteem (minder invasief).
 - Beter afgestemd op de Nederlandse fauna. Onder andere doordat insecten zijn ingesteld op de groei en bloeitijd die past bij het Nederlandse klimaat.
 - Bij eventuele klimaatveranderingen is het van belang om de diversiteit van bomen en struiken die aangepast zijn aan de huidige omstandigheden zo groot mogelijk te houden en het autochtone plantmateriaal dat er nog is veilig te stellen en te versterken.
 - Als het klimaat verder opwarmt, gaan soorten namelijk (nog) eerder bloeien en missen ze de aansluiting met insecten voor bestuiving of als voedselbron. Als het klimaat daarentegen afkoelt, kunnen soorten van zuidelijke herkomst bevriezen.
 - Planten uit een landklimaat kennen bijvoorbeeld nauwelijks nachtvorst.
 - Nederlandse herkomst zijn beter toegerust voor deze schommelingen in bloeitijd en temperatuur en blijven hun natuurlijke ritme volgen. *
 - Bij veel soorten heeft autochtoon materiaal een langere levensverwachting. Ook belast dit materiaal het milieu minder bij het opkweken, omdat bij sommige autochtone varianten minder gewasbeschermingsmiddelen nodig zijn. *
- (Bron*: www.staatsbosbeheer.nl)

4.5 Beplantingslijst

	Naam	Plant- maat (cm)	Kwaliteit	Opper- vlakte	Plantafstand	Aantal (stuks)	Aanplantwijze (verband)
1	Malus domestica 'Notarisappel' - notarisappel	20-25	drdkluit		10 meter h.o.h.	4	hoogstam fruitboom in rij - of alternatief inheems oud ras passend op ondergrond
1	Malus domestica 'Glorie Van Holland' - glorie van Holland	20-25	drdkluit		10 meter h.o.h.	4	hoogstam fruitboom in rij - of alternatief inheems oud ras passend op ondergrond
1	Malus domestica 'Groninger Kroon' - groninger kroon	20-25	drdkluit		10 meter h.o.h.	4	hoogstam fruitboom in rij - of alternatief inheems oud ras passend op ondergrond
1	Pyrus communis 'Clapp's Favourite' - clapps peer	20-25	drdkluit		10 meter h.o.h.	4	hoogstam fruitboom in rij - of alternatief inheems oud ras passend op ondergrond
2	Pyrus x calleryana - sierpeer	20-25	drdkluit		10 meter h.o.h.	6	in rij bij erf
3	Tilia x europaea - Hollandse linde	20-25	drdkluit			1	solitaire erfboom
4	Vaccinium corymbosum - blauwe bes (als haag)	80-100	wlg	31 m1	4 per m1	124	haag in 1 rij aanplanten
5	Ligustrum vulgare - Wilde liguster	80-100	wlg	149 m1	6 per m1	894	haag in 2 rijen aanplanten
6	Carpinus betulus - haagbeuk	40-60	wlg/veer	137 m ²	1 per 4 m ²	34	solitair in bos
6	Corylus avellana - hazelaar	40-60	wlg	137 m ²	1 per 1,56 m ²	88	struiklaag in bos met groepen van 5
6	Mespilus germanica - wilde mispel	40-60	wlg/veer	137 m ²	1 per 4 m ²	34	solitair in bos
6	Quercus robur - zomer eik	40-60	wlg/veer	275 m ²	1 per 4 m ²	69	solitair in bos
6	Rosa canina - hondsroos	40-60	wlg	137 m ²	1 per 1,56 m ²	88	struiklaag in bos met groepen van 5
6	Sorbus aucuparia - wilde lijsterbes	40-60	wlg	137 m ²	1 per 1,56 m ²	88	struiklaag in bos met groepen van 5
6	Viburnum opulus - gelderse roos	40-60	wlg	137 m ²	1 per 1,56 m ²	88	struiklaag in bos met groepen van 5
7	Bloemrijk grasland: bijvoorbeeld Cruydt Hoeck G1	zaad		699 m ²	1,5 gram	1049 gram	zaaien
8	Gazon: Speelgras: bijvoorbeeld Solide Speelgazon van Barenburg	zaad		1698 m ²	30 gram per m ²	50940 gram	gazon zaaien

Afbeelding 18. Beplantingsplan inpassing Emslandweg 6.

4.6 Beheer

● Erfboom, solitaire boom

Plantafstand: solitair

Beheer: Van half november tot half maart controleren op probleemtakken en eerste twee jaar water geven bij droogte.

● Fruitbomen

Plantafstand: min. 5 meter hart op hart

Aantal: 16 stuks totaal

Beheer: Van half november tot half maart controleren op probleemtakken, uitdunnen kroon tot 30% en eerste twee jaar water geven bij droogte.

● Haag

Plantafstand: 6 per m1

Aantal: 149 m1 à 894 stuks totaal.

Beheer: Eén à twee keer per jaar snoeien en eerste twee jaar water geven bij droog weer.

● Bos

Plantafstand: $1,25 \times 1,25 = 1,56 \text{ m}^2$ voor struiklaag en $2 \times 2 = 4 \text{ m}^2$ voor boomvormers

Aantal: $550 : 1,56 = 352$ stuks struiklaag en $550 : 4 = 138$ stuks boomvormers

Aanplant: groepsgewijs gemengd, wildverband en zo min mogelijk roeren van de grond bij aanplant.

Beheer: Voor nieuwe aanplant selectief verwijderen van scheefgegroeide grove dennen. Goede dennen laten staan. Periodiek de struiklaag van half november tot half maart mozaiekgewijs afzetten, eens in de 5 jaar.

● Bloemrijk grasland

Aantal: 823 m² à 1235 gram totaal

Inzaaien: maximaal 1,5 - 2 gram per m² voor een zeer bloemrijk resultaat, jaarrond, maar bij voorkeur in de nazomer, najaar of in het voorjaar, vooral bijzaaien in nazomer en najaar.

Beheer: de eerste 5 jaren de rand drie tot vijf keer per jaar maaien en afvoeren, met tussenpozen van minimaal 6 weken. Bij een goed ontwikkelde kruidenrijke vegetatie 2 à 3 keer maaien en afvoeren per jaar, eventueel door schapenbegrazing en water geven bij droog weer.

Ommer bos

Vlierbelten

Ommen

Afbeelding 19. Ligging Wittebeltsweg 5 in relatie tot de andere erven in de omgeving.

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief >